

Kommitterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 19 april 2010

1. Godkännande av dagordningen

2.a) Lagstiftningsöverläggning (Offentlig överläggning i enlighet med artikel 7 i rådets arbetsordning) (ev.) Godkännande av A-punktslistan

(b) Icke lagstiftande verksamhet (ev.) Godkännande av A-punktslistan

Coreperpunkt

Fiske

1. Reformen av den gemensamma fiskeripolitiken – en sammanställning av grönbokskonsultationen

- presentationen av kommissionen och meningsutbyte

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

I april 2009 antog kommissionen en grönbok inför reformen av den gemensamma fiskeripolitiken. Grönboken presenterades vid jordbruks- och fiskerådet den 23 april 2009 och ett första meningsutbyte om innehållet skedde vid jordbruks- och fiskerådet den 25 maj 2009.

I grönboken redogör kommissionen för vad de anser är de viktigaste strukturella problemen med den gemensamma fiskeripolitiken. Dessa är (utan inbördes ordning):

- Det djupt rotade problemet med överkapacitet i flottorna.
- Vagt formulerade politiska mål som ger otillräcklig vägledning för beslutsfattande och genomförande.
- Ett system för beslutsfattande som uppmuntrar till ett kortsiktigt tänkande.
- Ett regelverk som inte ger näringen själv tillräckligt ansvar.
- Bristande politisk vilja att se till att bestämmelserna följs och låg grad av efterlevnad i näringen.

Eftersom grönboken var ute på konsultation till och med december 2009 skedde ingen formell diskussion under det svenska ordförandeskapet i EU. Reformen diskuterades dock informellt av fiskeriministern vid en lunchdiskussion i samband med jordbruks- och fiskerådet den 20 november 2009 samt av fiskeridirektörerna vid fiskeridirektörernas möte den 2-3 juli 2009.

Vid konsultationsperiodens slut hade 382 bidrag inkommit till kommissionen. Bidragen kom från ett stort antal aktörer, både från företrädare för medlemsstater, regioner, näringen och intresseorganisationer.

I det bidrag som den svenska regeringens skickade in till kommissionen som svar på grönboken utgick regeringen ifrån behovet av en genomgripande reform. Regeringen betonade särskilt behovet av en långsiktighet i förvaltningen och en förvaltning som ser till ekosystemet som helhet. Regeringen lyfte även särskilt fram vikten av en beslutsstruktur där beslut fattas på rätt nivå och på ett effektivt vis. Regeringen framhöll också vikten av att anpassa fiskeflottan till resursen samt behovet av att unionen ser över sin externa fiskeripolitik. Även regelförenkling, kostnadseffektivitet och samhällsekonomiska hänsyn samt samstämmighet/koherens med andra politikområden som miljöpolitiken och utvecklingspolitiken var något regeringen lyfte fram i sitt svar på grönboken.

Det spanska ordförandeskapet har nu satt upp reformen av fiskeripolitiken på dagordningen för jordbruks- och fiskerådet den 19 april 2010. Kommissionen kommer vid rådsmötet att presentera en preliminär sammanfattning av grönbokskonsultationen.

Avseende den vidare behandlingen av frågan har det spanska ordförandeskapet aviserat att reformen av den gemensamma fiskeripolitiken kommer att diskuteras dels vid fiskeridirektörernas möte i La Coruna den 2-3 maj 2010, dels vid det informella fiskeriministermötet i Vigo den 4-5 maj samt formellt vid jordbruks- och fiskerådet den 28-29 juni 2010. Även i Europaparlamentet kommer diskussionen att fortsätta under 2010.

Kommissionen förväntas presentera sin konsekvensanalys samt möjligen en vitbok i slutet av 2010. Det formella förordningsförslaget kommer troligen att presenteras först i början av 2011. Målsättningen är att anta förordningen under 2012 så att den kan träda ikraft den 1 januari 2013.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen delar kommissionens syn på de fem viktigaste strukturella problemen och bedömningen att det behövs en genomgripande reform av den gemensamma fiskeripolitiken.

En reformerad fiskeripolitik ska baseras på ekosystemansatsen och en långsiktigt hållbar förvaltning av alla berörda fiskbestånd inom biologiskt säkra gränser. De vetenskapliga rekommendationerna som utfärdas av ICES måste beaktas. Fiskerinäringen ska kunna tillhandahålla ett viktigt livsmedel till unionens konsumenter. Vidare måste hänsyn tas till frågor som rör sysselsättning och lokal utveckling i analysen av eventuella förändringars effekter på det småskaliga kustnära fisket. Fiskeflottans omfattning måste anpassas så att det möjliggör lönsamhet för näringen, vilket i sin tur kan bidra till levande kust- och glesbygder i många delar av EU. Det är också viktigt att det finns en samstämmighet med andra politikområden, såsom EU:s havs-, miljö- och utvecklingspolitik.

Utgifterna för fiskeripolitiken är höga, både på nationell och på gemenskapsnivå. Därför måste en bedömning av vad politiken får kosta göras i samband med utformningen av en ny politik. Detta bör ske med utgångspunkt från samhällsnyttan och den långsiktiga hållbarheten. Den svenska ståndpunkten är att kostnaderna ska minska. Handelsstörande element i EU:s fiskeripolitik bör begränsas så att handel i så stor utsträckning som möjligt ska kunna ske på marknadsmässiga villkor.

EU-nämnden

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet den 25 maj 2009 (samt muntligt inför lunchdiskussionen i samband med jordbruks- och fiskerådet den 20 november 2009).

Lunchdiskussion om marknadsordningen för fiskeriprodukter

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Översynen av marknadsordningen följer samma färdplan som reformeringen av CFP och KOM har sedan en tid arbetat med

förberedelserna för denna översyn. KOM har sammanställt en rapport baserad på ett frågeformulär utsänt till MS och berörda aktörer inom området och därefter beställt en utvärdering av en extern konsult. Tre konsultrapporter som ska ligga till grund för reformeringen av marknadsordningen har beställts och två av dessa har levererats.

Syftet med översynen är att stabilisera marknaden, garantera en jämn tillgång på produkter av hög kvalitet, tillförsäkra konsumenterna rimliga priser och stödja fiskarnas inkomster.

Gemenskapens marknad för fiskeriprodukter vilar på följande grundpelare:

1. Gemensamma saluföringsnormer och konsumentinformation
2. Stöd till bildandet av producentorganisationer (PO)
3. Prisstödssystem, s.k. återtag, baserar på intervention vid vissa prisnivåer samt en kompensationsmekanism för tonfisk
4. Gemensamma bestämmelser för handel med tredjeland.

Förslag till svensk ståndpunkt

Konsumenternas möjlighet att göra ett aktivt val är av avgörande vikt i strävan mot en hållbar fiskeriförvaltning. I dag är ursprungsmärkningen när det gäller fisk baserad på stora havsområden, vilket kan försvåra för konsumenten att göra ett aktivt val. Kraven på konsumentinformationen om fiskens ursprung bör därför skärpas.

Återtagssystemet ger ett visst skyddsnät för näringen men bör på sikt anpassas till nya förvaltningsmodeller eller skapa incitament för upprättande av kontrakt mellan fiskare och inköpare. På så sätt kan systemet så småningom fasas ut.

EU-nämnden

Marknadsordningen hanteras årligen i EU-nämnden i samband med att ministerrådet ska fastslå återtags- och referenspriser.